

градове, дворци и палати, които по своя блесък, раскош и красота, надминават и най-вжлшебните картини, които и най смелата фантазия на жрвобитния човек е могла да сжздаде.

В приказките и песните се говори за ходене по джното на морето, за хвжрчене на човека и животното по вжздуха като птица; разказва се за говора на гущера, змей коне, птици, мжртавци и т. н. Днес нема ли водолази, с които работим по джното на морето; не порим ли водмте на безбрежните морета и океани с чудовищни по своята големина и постройка моторни лодки, подводници, крайцери, броненосци и дреднаути; не летим ли в вжздушните висини и пространства с аероплани, хидроплани, фокери и цепелини?

Днес не говорим ли и не пеем ли с много проста по своята конструкция машина (грамофона), не се ли разговаряме на станции и хиляди километри с неца, които не виждаме (електричеството, радия и кабела); не се ли движим с помощта на бездушни машини (железниците, трамвайте, автомобилите)? Не си ли светим с камани (карбит) и невидими тела (електричеството.)

Изобщо, мисля аз, че онуй което човекжт е постигнал, с умжт си и работи днес, надминава онова, което фантазията на пжрвобитния човек е само допускала некога. И че онуй, което пжрвобитния човек с фантазията си некога е кроил и чертал, е план на туй, което по-късно сравнително по-развития в умствено отношение човек е с ума си постигнал, осжществил. С други думи: дивото потомство с своята фантазия се явява като архитект на своето поколение, ноето с своя сравнително развит ум, играе ролята на майстор в строежа на сградата.

То а е така.

Когато майстора вземе да разглежда плана на сградата, която ще строи, той джлго блжска умжт си до като разбере подробностите, които фантазията на архитекта е сжздадала.

Когато некой силен и смел ум е посегал да приложи онуй, що фантазията на потомството е само допускала и чертала и което отпосле от много сравнително развити умове, се е сметало за абсолютно невжзможно, — тогава силния с смел ум се е обявявал за умопобжркан, за туй, защото се е осмелявал да приложи онова, що фантазията е била планирала, безразлично, в по-вжзможен или по-невжзможен вид.

Така е станало с Галилея, когато се е осмелил да каже, че земята е валчеста и се вжрти; така е станало с Колумба, когато е казал че има и други земи освен тез, които до тогаз сж били известни на хората; така е станало с Раберт, Фултана, когато е пушал за прже пжт параход в морето; та-